

NIEZBĘDNIK ODPADOWY

GMINA NOWINY

TWORZYWA SZTUCZNE I METALE OPAKOWANIA WIELOMATERIAŁOWE

ŻÓŁTY

CZY WIESZ, ŻE?

Plastik, metale, opakowania wielomateriałowe

Recykling metali pozwala zaoszczędzić nawet do 95% energii potrzebnej do ich produkcji

Plastiki powstają z ropy naftowej, którą nasz kraj importuje.

Plastik jest cennym surowcem wtórnym wykorzystywanym w produkcji.

Z kartoników po napojach produkuje się materiały budowlane.

PAMIĘTAJ!

Przed wyrzuceniem butelek, **zawsze zdejmuj z nich zakrętki**. Są one cennym surowcem. Możesz je zbierać w ramach akcji charytatywnych.

Zawsze staraj się zmniejszyć objętość odpadów przed ich wyrzuceniem do pojemnika, np. zgniatając butelki i puszki.

Wyrzucaj tylko opakowania bez zawartości.

NIE WRZUCAMY

zabawek, pojemników po olejach i smarach, pojemników i opakowań z zawartością, zużytych baterii i akumulatorów, opakowań po farbach, lakierach, środkach chwastowo/owadobójczych oraz chemii ogrodniczej i rolniczej, odpadów zawierających polichlorek winylu (PCV), części samochodowych.

DLACZEGO WARTO SEGREGOWAĆ?

Podczas spalania plastików w piecach domowych powstają wysoce trujące (powodujące m.in. alergie, astmę i inne ciężkie choroby), rakotwórcze substancje, czyli dioksyny i furany.

Plastikowa butelka typu PET rozkłada się w przyrodzie około 500 lat, a niektóre tworzywa sztuczne zaśmiecają naszą planetę nawet tysiące lat.

Każda plastikowa butelka poddana recyklingowi pozwala zaoszczędzić energię potrzebną do świecenia 100-watowej żarówki przez 4 godziny.

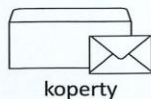
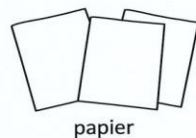
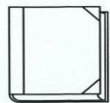
Wyprodukowanie 6 puszek ze złomu aluminiowego pozwala zaoszczędzić energię równoważną energii uzyskanej ze spalania 1 litra benzyny.

Produkcja 1 tony stali ze złomu pozwala zaoszczędzić 74 % energii potrzebnej do jej produkcji z rudy żelaza, dla aluminium to 95 %, dla miedzi, cynku i ołowiu to odpowiednio 85 %, 60 % i 65 %. Zużycie wody zmniejsza się wówczas o 40 %, ilość ścieków spada o 76 %, a zanieczyszczeń powietrza o 86 %.

Z butelek plastikowych typu PET (po wodzie i napojach) wytwarza się paliwo alternatywne, włókna i przędze (dywany i bluzy polarowe), płyty i folie (tacki, pojemniki, pudełka), meble oraz części wyposażenia wnętrza samochodów.

PAPIER

NIEBIESKI

PAMIĘTAJ!

Makulatura nie może być mokra ani zatłuszczona, a z papierem do pojemników nie mogą trafiać żadne zanieczyszczenia chemiczne czy mikrobiologiczne.

Usuń elementy metalowe i części plastikowe.

Wyrzucaj opakowania papierowe i tekturowe bez zawartości, a także składaj je, aby zmniejszyć ich objętość.

NIE WRZUCAMY

papieru lakierowanego lub foliowanego, papieru zatłuszczonego, silnie zabrudzonego, tapet, worków po cemente, kalki, papieru termicznego (np. paragonów), papierów fotograficznych i fotografii, artykułów higienicznych (wacików, podpasek, pieluch jednorazowych, chusteczek).

CZY WIESZ, ŻE?

Papier i tektura

Powstaje z drzew, czyli wyciętego w lesie drewna.

Tylko niezanieczyszczona makulatura nadaje się do przerobu.

Recykling papieru pozwala oszczędzać drzewa, wodę i energię.

Jest niemal w 90% przetwarzany na nowy papier.

DLACZEGO WARTO SEGREGOWAĆ?

Przerabiając makulaturę, odzyskujemy papier, co pozwala oszczędzić nie tylko drzewa, ale również wodę i energię. Każda tona selektywnie zebranej makulatury to oszczędność 1200 litrów wody i 17 drzew oraz 2,5 m³ lasu.

Ponowny przerób stosu gazet o wysokości 125 cm pozwala na uratowanie 6-metrowej sosny, a ze 100 ton makulatury można wytworzyć aż 90 ton papieru, co pozwala zaoszczędzić ok. 1530 drzew.

Tylko jedna sześćdziesięcioletnia sosna może wyprodukować tyle tlenu w ciągu doby, ile wynosi dobowe zapotrzebowanie trzech osób, czyli około 1350-1800 litrów.

Hektar lasu liściastego jest w stanie wyprodukować dziennie około 700 kg tlenu, czyli dobowe zapotrzebowanie dla około dwu i pół tysiąca ludzi.

Pamiętaj jednak, że tylko niezanieczyszczona makulatura nadaje się do recyklingu. Oczyszczanie wymaga dodatkowego zużycia energii i nie jest efektywne ekologicznie. Maszyny zdolne do przeprowadzenia takiego procesu są bardzo kosztowne.

SZKŁO

ZIELONY

butelki ze szkła kolorowego i bezbarwnego

stoiki ze szkła kolorowego i bezbarwnego

szklane opakowania np. po kosmetykach

PAMIĘTAJ!

Przed wyrzuceniem szklanych opakowań odkręć nakrętki i wieczka.

Nie musisz usuwać metalowych obrączek, etykiet czy np. atomizerów z opakowań po kosmetykach.

Nie tłucz szkła przed wyrzuceniem do pojemnika.

Wrzucaj opakowania szklane bez zawartości.

NIE WRZUCAMY

szymb, luster, szymb samochodowych, szkła okularowego, szkła kryształowego, naczyń żaroodpornych, porcelany, ceramiki, fajansu, żarówek, świetlówek, reflektorów, kineskopów, opakowań po lekach i środkach chemicznych, termometrów.

CZY WIESZ, ŻE?

Opakowania Szklane

Szkło w 100% nadaje się do ponownego przerobu.

Recykling szkła zmniejsza o 97% zanieczyszczenie powietrza.

Głównym surowcem do produkcji szkła jest piasek.

Szklane butelki i stoiki można używać ponownie nawet 65 razy.

DLACZEGO WARTO SEGREGOWAĆ?

Każdy z nas wyrzuca rocznie 56 opakowań szklanych nadających się do recyklingu. Pamiętajmy również, że tradycyjna, szklana butelka może być użyta ponownie od 25 do 65 razy.

Szkło nie ulega rozkładowi, może jednak być przetwarzane nieograniczoną ilość razy, ponieważ w 100% nadaje się do ponownego przetworzenia.

Segregując szkło, przyczyniamy się do zmniejszenia masy odpadów kierowanych na składowisko odpadów.

Z odzyskanej stłuczki szklanej można wyprodukować nowe butelki, włókna izolacyjne, watę szklaną i wiele innych.

Recykling jednej tony szkła pozwala zaoszczędzić od 25 do 32% energii, 50% wody, ponad 2 tony surowców niezbędnych do wytopienia szkła oraz zmniejsza zanieczyszczenia powietrza o 97% w stosunku do produkcji szkła bez użycia stłuczki szklanej.

Każdy rodzaj szkła wymaga innej temperatury wytwarzania oraz ma inny skład chemiczny, stąd nie należy mieszać różnych rodzajów szkła, gdyż wpływa to negatywnie na proces produkcyjny.

ODPADY ZIELONE

BRAZOWY

CZY WIESZ, ŻE?

skoszona trawa

kwiaty ogrodowe

obierki, skórki

liście

ogryzki, zgniłe owoce

drobne gałązki

stary chleb

kwiaty, rośliny doniczkowe

łupiny orzechów

skorupki jajek

Odpady biodegradowalne

Na składowisku podczas procesu gnicia do atmosfery uwalnia się metan.

Biodopady to surowiec do produkcji wysokiej jakości nawozu (kompostu).

Metan jest gazem cieplarnianym 25 razy skuteczniejszym w przechwytywaniu ciepła niż CO₂.

Palenie odpadów zielonych powoduje powstawanie uciążliwych zapachów i pyłów.

DLACZEGO WARTO SEGREGOWAĆ?

Odpady biodegradowalne stanowią doskonały materiał, z którego można uzyskać kompost wykorzystywany do nawożenia roślin oraz polepszania właściwości gleb.

Kompostowanie w gospodarstwach domowych jest prostą i zgodną z naturalnymi procesami metodą zmniejszania ilości odpadów organicznych pochodzenia roślinnego.

Pamiętaj, że nie wolno spalać odpadów zielonych w paleniskach domowych (piece, kominki) oraz na wolnym powietrzu, gdyż są one źródłem uciążliwych zapachów i pyłów.

Popiół ze spalonego drewna, niezanieczyszczony popiołami z węgla oraz innych paliw, może stanowić doskonały dodatek do kompostu.

Bez czarny (Sambucus nigra L.) jest niezwykle użytecznym krzewem, który pochłania zapachy powstające podczas kompostowania, dlatego zaleca się umieszczanie przydomowych kompostowników w jego pobliżu lub jego nasadzenie. Dodatkowo będzie on chronił kompostowany materiał przed wiatrem i nadmiernym nasłonecznieniem.

PAMIĘTAJ!

Odpady zielone powinny być tak rozdrobnione, aby mieściły się w worku lub pojemniku.

Umieszczaj biodopady w pojemniku luzem, bez worków.

Biodopady można kompostować we własnym zakresie.

Opadów zielonych nie wolno palić, należy je zbierać selektywnie.

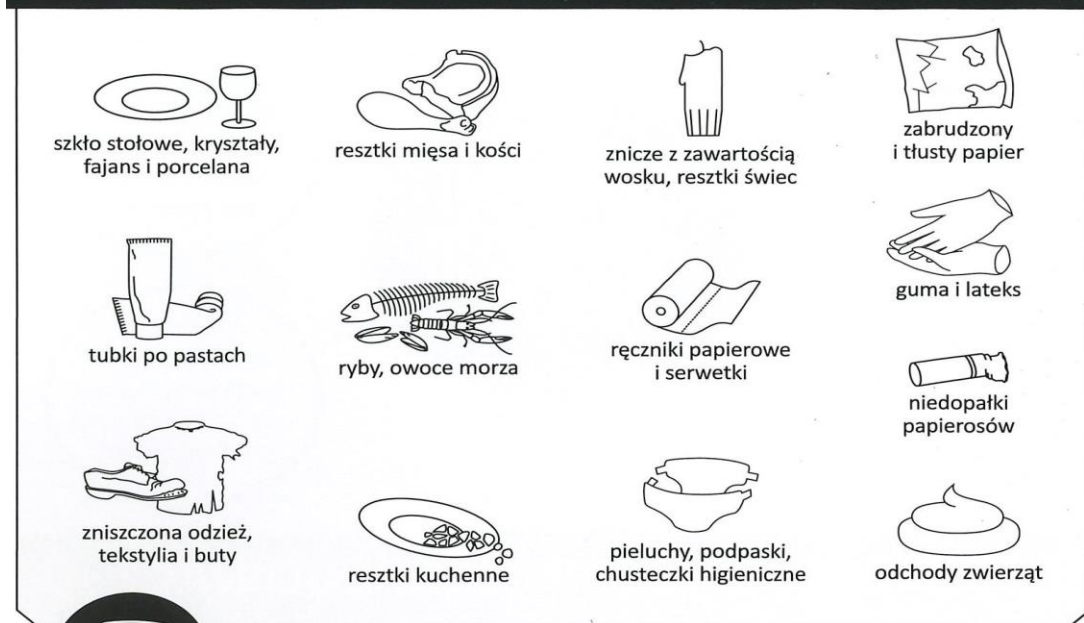
NIE WRZUCAMY

metalu, kolorowych gazet, szkła, plastiku, mięsnych odpadów kuchennych i kości, ryb, wędlin, płynnych odpadów kuchennych i innych płynów, odchodów zwierzęcych, pieluch, gruzu, popiołów z węgla.

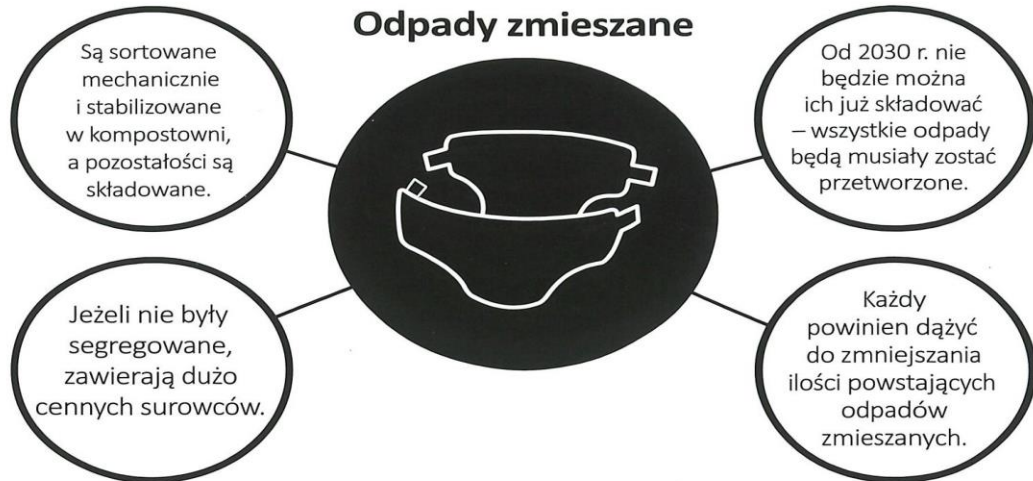
ODPADY ZMIESZANE

CZARNY

CZY WIESZ, ŻE?

Odpady zmieszane

DLACZEGO WARTO SEGREGOWAĆ?

Według danych statystycznych w Polsce na składowiskach oraz przemysłowych hałdach znajduje się około 2 miliardów ton odpadów. Cały czas wytwarzane są nowe odpady i szacuje się, że z roku na rok ich liczba zwiększa się o kolejne 120 milionów ton.

Jeden mieszkaniec naszego kraju wytwarza około 315 kg odpadów komunalnych rocznie!

Segregowanie odpadów w miejscu ich powstawania jest najbardziej efektywną (pod względem ekonomicznym i ekologicznym) metodą ograniczania ilości odpadów poddawanych składowaniu.

Sortowanie odpadów przynosi korzyści nie tylko środowisku naturalnemu, ale również opłaca się każdemu ze względu na niższe stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

Dzięki segregacji odpadów możliwe jest wydzielenie cennych surowców wtórnych ze strumienia odpadów komunalnych i poddanie ich dalszemu przetworzeniu. Gdyby trafiły do odpadów zmieszanych, wielu cennych surowców nie dałoby się już odzyskać.

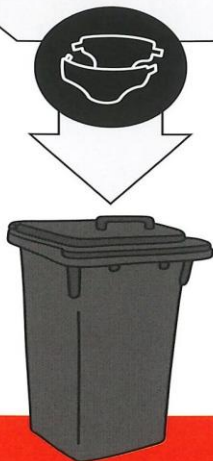
PAMIĘTAJ!

Do pojemnika na odpady zmieszane nie wrzucaj odpadów zbieranych selektywnie, zielonych, niebezpiecznych i budowlanych. Powinno tutaj trafić tylko to, czego nie uda się wysegregować w celu odzysku lub recyklingu.

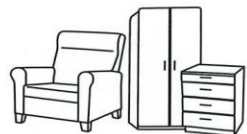
Nie wyrzucaj popiołu do pojemników na odpady zmieszane. Jest on zbierany osobno. Popiół ze spalonego drewna można wykorzystać w ogrodzie.

NIE WRZUCAMY

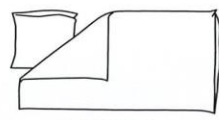
odpadów zbieranych selektywnie, zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, odpadów zielonych, odpadów wielkogabarytowych, odpadów niebezpiecznych, opon samochodowych i gruzu budowlanego.

ODPADY WIELKOGABARYTOWE

meble

materace,
kołdry i poduszki

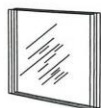
duży złom żelazny
i metali kolorowych

plastikowe krzesła
i stoliki

dywany i wykładziny

lustra

opony samochodów
osobowych

duże zabawki, wózki dziecięce

PAMIĘTAJ!

Odpady wielkogabarytowe są odbierane w trakcie mobilnych zbiórek, które realizowane są zgodnie z przyjętymi terminami.

Wystawianie odpadów poza terminami zbiórek jest wykroczeniem zagrożonym karą grzywny.

ODBIÓR ODPADÓW WIELKOGABARYTOWYCH

Odpady wielkogabarytowe powinny być wystawione przed posesję w dniu ich odbioru do godziny 7:00 rano lub dzień wcześniej.

UWAGA: Odpady zawierające azbest odbierane mogą być tylko przez specjalistyczną firmę.

CZY WIESZ, ŻE?

Odpady wielkogabarytowe

CO ZROBIĆ Z ODPADAMI?

Meble mogą zawierać substancje niebezpieczne w postaci lakierów, impregnatów, klejów, farb, pianki poliuretanowej, oklein z tworzyw sztucznych - dlatego nie wolno ich palić.

Podczas spalania na terenie posesji lub w paleniskach domowych mebli do atmosfery emitowane są związki szkodliwe dla środowiska oraz człowieka, tj. dioksyny, furany, tlenki oraz pyły. Związki te są toksyczne i mają działanie rakotwórcze. Są szczególnie niebezpieczne dla dzieci.

Nie wyrzucaj odpadów wielkogabarytowych w miejscach do tego nieprzeznaczonych np. do lasów. Oddaj je bezpłatnie podczas organizowanego odbioru „u źródła” lub dostarcz do PSZOK.

Pamiętaj, że przy zakupie nowych opon, stare możesz zostawić u wulkanizatora albo w warsztacie samochodowym.

Zużyty sprzęt RTV i AGD zawiera freony, które niszczą warstwę ozonową. Nie demontuj sprzętu przed przekazaniem do utylizacji. Niewłaściwe postępowanie z niepotrzebnym sprzętem może przyczynić się do przedostania się tych substancji do atmosfery.

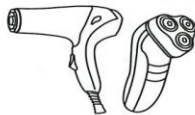
ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY

sprzęt komputerowy

telefony komórkowe

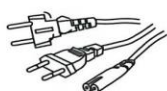
drobny sprzęt AGD

zegarki

sprzęt RTV i AGD

kable i przewody elektryczne

zabawki elektroniczne i elektryczne

PAMIĘTAJ!

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (ZSEE) jest odbierany w trakcie mobilnych zbiórek, w sklepach podczas zakupu nowego sprzętu lub w PSZOK.

Nie wyrzucaj tych urządzeń do pojemników na odpady.

ODBIÓR ZUŻYTEGO SPRZĘTU ELEKTRYCZNEGO I ELEKTRONICZNEGO

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny można przekazać podczas mobilnych zbiórek, w sklepach i hurtowniach przy zakupie nowego sprzętu lub dostarczyć do PSZOK we własnym zakresie.

CZY WIESZ, ŻE?

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Można oddać w sklepie lub hurtowni przy zakupie nowego sprzętu.

Zanim coś wyrzucisz sprawdź czy można to naprawić, sprzedać lub oddać.

Zawiera wiele cennych surowców, zwłaszcza metali i plastiku.

Może zawierać metale ciężkie i inne substancje niebezpieczne.

PSZOK

CO ZROBIĆ Z ODPADAMI?

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny możesz oddać nieodpłatnie w sklepie lub hurtowni w chwili zakupu nowego sprzętu tego samego rodzaju lub dostarczyć do PSZOK.

W sklepie, w którym kupujesz sprzęt RTV i AGD, sprzedawca zobowiązany jest do umieszczenia informacji o punktach zbierania tego typu sprzętu.

Jeśli naprawa zepsutego sprzętu jest nieopłacalna lub niemożliwa ze względów technicznych, możesz go nieodpłatnie pozostawić w serwisie.

Dzięki właściwemu postępowaniu ze użytym sprzętem RTV i AGD można odzyskać żelazo, miedź, ołów, cynk jak również tworzywa sztuczne oraz zapobiec przedostaniu się do środowiska szkodliwych substancji, w tym metali ciężkich (tj. rtęć i kadm).

Zużyty sprzęt RTV i AGD zawiera freony, które niszczą warstwę ozonową. Niewłaściwe postępowanie z niepotrzebnym sprzętem może przyczynić się do przedostania się tych substancji do atmosfery.

Nie demontuj sprzętu przed przekazaniem do utylizacji, ponieważ zawiera wiele substancji niebezpiecznych dla zdrowia ludzi i zwierząt oraz dla środowiska.

ODPADY NIEBEZPIECZNE

żarówki i świetlówki energooszczędne

farby, lakiery

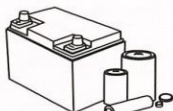
zużyte oleje i smary

przeterminowane leki (zbierane do specjalnych pojemników w aptekach)

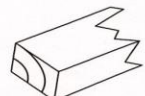
substancje chemiczne

baterie i akumulatory

kleje

impregnowane drewno

PAMIĘTAJ!

Odpady niebezpieczne powinny być przekazane w oryginalnych opakowaniach, co umożliwi ich poprawną identyfikację.

Nie tłucz świetlówek energooszczędnych, gdyż zawierają one niebezpieczną dla środowiska i naszego zdrowia rtęć.

Przeterminowane leki wyrzucaj do specjalnych pojemników w aptekach lub przekazuj do PSZOK.

ODBIÓR ODPADÓW NIEBEZPIECZNYCH

Wszyscy Mieszkańcy powinni dbać o otaczające środowisko i skutecznie zabezpieczyć odpady niebezpieczne przed skażeniem ludzi, zwierząt lub roślin oraz przekazywać je do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych. Leki i opakowania po nich należy oddawać do aptek.

CZY WIESZ, ŻE?

Odpady niebezpieczne

Można dostarczać systematycznie do PSZOK, lub czasami oddać je w sklepie.

Baterie, akumulatory i świetlówki zawierają rtęć!

Stanowią duże zagrożenie dla środowiska, zdrowia ludzi i zwierząt.

Leki zawierają chemicznie aktywne związki zagrażające środowisku.

CO ZROBIĆ Z ODPADAMI?

Zużyte baterie i akumulatory zbieraj selektywnie i umieszczaj w **specjalnych pojemnikach**. Pamiętaj, że znajdują się one w przedmiotach codziennego użytku: pilotach, zabawkach, latarkach, telefonach.

Zużyte baterie i akumulatory to źródło metali ciężkich (kadm, rtęć, cynk, nikiel) szkodliwych dla człowieka i środowiska. Guzikowa bateria srebrowa jest w stanie skażać 1m³ gleby i zatruć 400 litrów wody.

Przeterminowane leki, zużyte igły i strzykawki, przekazuj do aptek lub do PSZOK. Umieszczane w pojemnikach na zmieszane odpady komunalne trafiają na składowiska odpadów komunalnych, gdzie stanowią potencjalne poważne zagrożenie chemiczne dla środowiska.

Zużyte świetlówki energooszczędne możesz zostawić w sklepie, w którym kupujesz nowe świetlówki.

Nigdy nie wylewaj zużytych olejów odpadowych do wód, gleby, ziemi oraz kanalizacji. Nie używaj ich również jako oleju opałowego. Jeśli wymieniasz w samochodzie stary olej na nowy, olej z samochodu możesz zostawić w serwisie.

Nie wolno spalać farb, rozpuszczalników, olejów odpadowych w paleniskach domowych, ponieważ mogą być źródłem emisji szkodliwych substancji.

Co trzeba wiedzieć o GOZ?

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Gospodarka liniowa, potrzebuje stałego wydobycia ogromnych ilości surowców, a wyprodukowane dobra, po zużyciu nie są przetwarzane w recyklingu. Przyczynia się to do powstawania znacznej ilości odpadów.

Gospodarka o obiegu zamkniętym (GOZ) jest zorientowana ekologicznie, przez co w znaczący sposób ogranicza swój negatywny wpływ na środowisko.

Wymaga odpowiedniego projektowania produktów i planowania na każdym etapie, aby zapewnić łatwy odzysk wszystkich surowców. Wydobycie nowych surowców oraz ilości powstających odpadów mogą być w ten sposób ograniczone do minimum. Nowoczesne metody produkcji i technologie przyszłości pozwolą nam całkowicie wyeliminować powstawanie odpadów.

PSZOK

PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH

Mieszkańcy Gminy Sitkówka-Nowiny mogą **bezpłatnie** (w ramach ponoszonej już opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych) przekazywać odpady komunalne do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK), prowadzonego przez ZGKiM w Nowinach przy ul. Przemysłowej 57.

PSZOK przyjmuje odpady od wtorku do piątku w godz. 9:00 - 16:00 oraz w soboty od godz. 8:00 do 14:00

PSZOK odbiera wskazane poniżej rodzaje odpadów komunalnych:

- papier i tektura, szkło, tworzywa sztuczne, metal,
- odpady biodegradowalne (w workach),
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny (tylko kompletny),
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyte baterie i akumulatory,
- przeterminowane leki,
- zużyte opony (4 szt. na 6 miesięcy),
- odpady remontowe (do 500 kg jednorazowo),
- papa i wełna mineralna,
- odpady budowlano – rozbiórkowe,
- chemikalia,
- styropian,
- popiół.

Nowiny, ul. Przemysłowa 57
wtorek - piątek: 9:00 - 16:00
sobota: 8:00 - 14:00

PSZOK nie przyjmuje odpadów zmieszanych, części samochodowych i odpadów pochodzących z działalności gospodarczej.

Transport odpadów do PSZOK mieszkańcy zapewniają we własnym zakresie i na własny koszt.